

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011
ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku
1.1 Identifikátor výrobku
Obchodní název: PULAN®

Synonyma: DUSIČNAN AMONNÝ 34,4 N

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

1.2.1. Určená použití: Dusičnan amonný je v hlavní míře používán jako minerální hnojivo v zemědělství.

1.2.2. Nedoporučená použití: žádné

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

Výrobce/dovozce/distributor:

Název společnosti: Zakłady Azotowe „PULAWY“ S. A.

Adresa: Al. Tysiaclecia Panstwa Polskiego 13; 24-110 Pulawy; Polsko

Tel: +48 (81) 886 34 31; +48 (81) 565 28 56

e-mail: dyspozytor@azoty.pulawy.pl

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace

Dispečink společnosti (24 hodin/den): +48 (81) 565 20 00

Toxikologické informační středisko (TIS): Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2;

telefon (24 hodin/den) +420 224 919 293; +420 224 915 402; +420 2/24 914 575; +420 224 971 111

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti
2.1 Klasifikace látky nebo směsi
2.1.1. Klasifikace podle nařízení (ES) č. 1272/2008:

Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti	Ox. Sol. 3 – Oxidující pevné látky kategorie 3 Eye Irrit. 2 – Podráždění očí, kategorie 2
H-věty	H272, H319
Nebezpečí pro životní prostředí	Není klasifikována jako nebezpečná pro životní prostředí
Nebezpečí pro zdraví	
Styk s kůží	Může způsobit zarudnutí
Styk s okem	Může způsobit podráždění. Může se objevit zarudnutí a bolest.
Požítí	Požítí velkého množství může způsobit žaludeční a střevní potíže vedoucí k zvracení, průjmům, tvorbu methemoglobinu až cyanózu
Vdechnutí	Vdechnutí velkého množství ve formě prachu a/nebo aerosolu může způsobit slzení očí, kašláni, dušnost a nepravidelný srdeční puls. V některých případech se může objevit též nízký krevní tlak, bolest hlavy a tvorbu methemoglobinu.
Dlouhodobé účinky	Během několika hodin po požití se může objevit tvorba methemoglobinu (methemoglobinémie) dále vedoucí k cyanóze (modré zbarvení kůže a rtů)
Nepříznivé fyzikálně-chemické účinky	Nehořlavý produkt. Ovšem dusičnan amonný může způsobit hořlavost jiných látek a způsobit intenzivní hoření. Při teplotě nad bodem tání (viz 9.1) se čistý dusičnan amonný rozkládá. V extrémních případech – pokud je dusičnan amonný v uzavřeném prostoru může tento termální rozklad vést k explozi. Látky uvedené v 10.5 mohou katalyzovat proces rozkladu a tím zvýšit riziko požáru/výbuchu. V případě požáru mohou vznikat nebezpečné produkty rozkladu jako oxidy dusíku (NO _x) a amoniak (NH ₃).

2.2 Prvky označení
Označování podle Nařízení 1272/2008:

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011

Piktogramy	 GHS03 GHS07
Nebezpečí slovo	Varování
H-věty	H272: Může zesílit požár; oxidant. H319: Způsobuje vážné podráždění očí.
P-věty	P210: Chraňte před teplem/jiskrami/otevřeným plamenem/horkými povrchy. – Zákaz kouření. P221: Proveďte preventivní opatření proti smíchání s hořlavými materiály. P280: Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle/obličejový štít. P305 + P351 + P338: PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování. P337 + P313: Přetrvává-li podráždění očí: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.

2.3 Další nebezpečnost

Látka/Směs nesplňuje kritéria pro zařazení mezi látky PBT nebo vPvB podle přílohy XIII Nařízení (EC) 1907/2006 .

3. ODDÍL 3: Složení/informace o složkách
3.1 Látky
Klasifikace podle 67/548/EEC

Chemický název	% (m/m)	EC číslo	Registrační číslo	Symbol	R-věty
Dusičnan amonný	≥98%	229-347-8	01-2119490981-27-0025	O; Xi	R8 R36
Dusičnan hořečnatý	≤2%	233-826-7	01-2119491164-38-0008	O	R8

Klasifikace podle (EC) 1272/2008

Chemický název	% (m/m)	EC číslo	Registrační číslo	Třída nebezpečnosti	H-věty
Dusičnan amonný	≥98%	229-347-8	01-2119490981-27-0025	Ox. Sol. 3 Eye Irrit. 2	H272 H319
Dusičnan hořečnatý	≤2%	233-826-7	01-2119491164-38-0008	Ox. Sol. 3 Eye Irrit. 2	H272 H319

Plné znění R-vět a H-vět je uvedeno v sekci 16.

ODDÍL 4: Pokyny pro první pomoc
4.1 Popis první pomoci

Obecné	Zajistěte dostatečné větrání prostor, nainstalujte celotělové a oční bezpečnostní sprchy na pracovištích.
Styk s kůží	Odstraňte kontaminovaný oděv. Oplachujte postiženou část těla velkým množstvím tekoucí vody. Pokud problémy přetrvávají, vyhledejte lékařskou pomoc.
Styk s okem	Vyplachujte velkým množstvím tekoucí vody po dobu alespoň 15 minut. Vyvarujte se silnému proudu vody vzhledem k nebezpečí mechanického poškození rohovky. Vyhledejte očního lékaře.
Požítí	Dejte vypít velké množství vody. Nevyvolávejte zvracení. Požití malého množství většinou nezpůsobí vážnou otravu. Požití velkého množství může způsobit žaludeční a střevní potíže a tvorbu methemoglobinu. V některých případech se objevuje nízký krevní tlak. Vyhledejte lékaře.
vdechnutí	Dostaňte postiženého na čerstvý vzduch. Pokud se projeví známky otravy, vyhledejte lékařskou pomoc.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011

Riziko slzení očí, kašlání při inhalaci velkého množství dusičnanu amonného ve formě prachu a/nebo aerosolu. Kontakt s kůží může způsobit zarudnutí. Kontakt s okem může způsobit podráždění, zarudnutí oka a bolest. Během několika hodin po požití může dojít k tvorbě methemoglobinu (methemoglobinémie) dále vedoucí k cyanóze (modré zbarvení kůže a rtů)

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

V případě klinických příznaků methemoglobinémie musí být postiženému dán k dýchání 100% kyslík a nitrožilně podán 1 kg kyseliny askorbové (vitamin C). V případě poskytnutí lékařské pomoci podat postiženému methylthioniumchlorid v dávce cca. 10 – 50 ml. Methylthioniumchlorid (methylenová modř) je typický detoxikant v tomto případě a měl by být k dostání v nejbližší lékárně nebo nemocnici.

5. ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru
5.1 Hasiva
Vhodná hasiva: Vodní proud, roztříštěný proud vody

Nevhodná hasiva: Pěna, hasicí prášky, vodní pára, písek, CO₂
5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

Dusičnan amonný jako takový není hořlavý, ale může podporovat hoření i za nedostatku vzduchu. Dusičnan amonný se pod vlivem zahřátí chemicky rozkládá. Štěpení začíná v rozsahu teplot 185 – 200 °C, při teplotě nad 450 °C je štěpení doprovázeno silným výbuchem. Látky uvedené v bodu 10 snižují teplotu štěpení a zvyšují nebezpečí výbuchu. Jediným účinným způsobem přerušování štěpení nebo požáru je použití velkého množství vody, která plní funkci chladicího a rozpouštějícího faktoru. Během požáru s účastí dusičnanu amonného vznikají toxické produkty štěpení: NO_x, NH₃.

5.3 Pokyny pro hasiče

Nevdechujte produkty hoření. K požáru se přibližujte po větru. Použijte izolační dýchací přístroj a protichemický oblek.

ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku
6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy
6.1.1 Pro pracovníky kromě pracovníků zasahujících v případě nouze

Vhodné ochranné prostředky	<i>V závislosti na způsobu expozice:</i> Ochrana dýchacích cest: respirátor (prachová maska) Ochrana rukou: ochranné rukavice Ochrana očí: ochranné brýle Ochrana těla a kůže: Ochranný oděv
----------------------------	--

Nouzové postupy	V případě velké koncentrace prachu dusičnanu amonného evakuujte prostor.
-----------------	--

6.1.2 Pro pracovníky zasahující v případě nouze

Používejte prachovou masku (respirátor), ochranné rukavice, ochranné brýle, ochranný oděv

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí

Zamezte kontaminaci vod a kanalizace velkým množstvím dusičnanu amonného.

6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

Doporučení pro omezení šíření úniku a jeho eliminaci	<i>Metody pro odstraňování:</i> Malý únik: Materiál vysajte nebo zameťte Velký únik: Materiál vysajte nebo zameťte. Opláchněte postižená místa velkým množstvím vody. Sesbíraný dusičnan amonný použijte jako minerální hnojivo nebo předejte k likvidaci.
--	---

6.4 Odkaz na jiné oddíly

Sekce 8 pro osobní ochranné pracovní pomůcky, sekce 13 pro likvidaci odpadů

ODDÍL 7: Zacházení a skladování
7.1 Opatření pro bezpečné zacházení

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011

Dodržujte principy dobré hygieny a bezpečné manipulace. Zabraňte vzniku a inhalaci prachu. Používejte ochranné pracovní prostředky. Zabraňte vysokým teplotám a styku s otevřeným ohněm. Zajistěte řádnou čistotu transportních prostředků. Pro prevenci navlhnutí zabraňte expozici produktu atmosférickým vlivům a pracujte v suchém, čistém a dobře větraném prostoru.

7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí

Skladujte pouze v originálních obalech. Skladovací prostory musí být čisté, suché, dobře větrané a zabezpečeny proti vniknutí neoprávněných osob nebo krádeži. Ve skladu s dusičnanem amonným platí přísný zákaz kouření, svařování, používání otevřeného ohně a skladování materiálů, které mohou silně reagovat s dusičnanem amonným nebo jsou hořlavé, (viz 10.5). Chraňte před přímým sluncem a teplotami nad 30°C.

V jedné skladovací kóji je povoleno skladovat maximálně 300 tun dusičnanu amonného. Počet kójí v jednom skladu není limitován. Hnojivo v baleních nepřesahujících 50 kg může být skladováno ve stozích o maximálně 12 vrstvách. Elastická balení hnojiva o hmotnosti 600 kg mohou být stohovány v maximálně 2 vrstvách. Dusičnan amonný musí být skladován v budovách s podlahou z nehořlavých materiálů a chráněnou proti vlhkosti. Minimální vzdálenost stohů od stěny skladu nesmí být menší než 0,2 m a od tepelných zdrojů menší než 1,5 m.

Informace o fyzikálních a chemických vlastnostech jsou uvedeny v sekci 9, o stabilitě a reaktivitě v sekci 10

7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití

Specifikováno v příložených scénářích expozice

ODDÍL 8: Omezování expozice/osobní ochranné prostředky
8.1 Kontrolní parametry
Expoziční limity:

Maximální hodnota pro dlouhodobou expozici: -

Maximální hodnota pro krátkodobou expozici: -

DNEL (pro pracovníky)	Chronická toxicita; systematický účinek	Způsob expozice: kůží	DNEL: 21,3 mg/kg hmot/den
	Chronická toxicita; systematický účinek	Způsob expozice: vdechnutí	DNEL: 37,6 mg/m ³
PNEC	Sladká voda	0,45 mg/l	
	Mořská voda	0,045 mg/l	
	Náhodný únik	4,5 mg/l	
	Čistírna odpadních vod	18 mg/l	

8.2 Omezování expozice

Specifikováno v příložených scénářích expozice

ODDÍL 9: Fyzikální a chemické vlastnosti
9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

vzhled:	Pevná látka, bíle nebo nažloutlé granule
zápach:	Bez zápachu
hodnota pH (100 g/l) při 20°C:	≥ 4,5
bod tání/bod tuhnutí:	169,6°C (při p= 1013 hPa)
počáteční bod varu a rozmezí bodu varu:	Tepelný rozklad při 210°C
bod vzplanutí:	Není relevantní (nehořlavá)
rychlost odpařování:	Nejsou data
hořlavost (pevné látky, plyny):	Látka není hořlavá, ale je oxidující a může podporovat hoření
horní/dolní mezní hodnoty hořlavosti nebo výbušnosti:	Není relevantní (nehořlavá)
tlak páry:	Nejsou data
hustota páry:	Není relevantní
relativní hustota:	1,72 při 20°C (pro vodu =1)

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011

rozpustnost:				
ve vodě:	> 100 g/l při 20°C			
Dobře rozpustný v pyridinu, metanolu, tekutém čpavku. Omezená rozpustnost v rozpouštědlech jako etanol, aceton.				
teplota samovznícení:	Není relevantní (nehořlavá)			
teplota rozkladu:	≥ 210°C			
viskozita:	Není relevantní			
výbušné vlastnosti:	Látka není výbušná podle laboratorních testů v souladu nařízením (EC) 2003/2003. Náchylnost látky k výbuchu se zvyšuje přítomností nečistot a/nebo při vysoké teplotě. Zahřívání v uzavřených prostorech, zejména v přítomnosti materiálů zmíněných v 10.5 může způsobit prudkou reakci až silnou explozi.			
oxidační vlastnosti:	Látka je klasifikována jako oxidující.			
9.2 Další informace				
Rozpustný v organických rozpouštědlech				
ODDÍL 10: Stálost a reaktivita				
10.1 Reaktivita				
V bodě tání dochází k tepelnému rozkladu (viz 5.2). Dusičnan amonný má charakteristické oxidační vlastnosti a proto může prudce reagovat s hořlavými a/nebo redukčními činidly (viz 10.5). Vodný roztok dusičnanu amonného je slabá kyselina.				
10.2 Chemická stabilita				
Stabilní za normálních podmínek, pokud jsou preventivní opatření pro bezpečné zacházení a skladování striktně dodržovány.				
10.3 Možnost nebezpečných reakcí				
Může prudce reagovat s hořlavými materiály a redukčními činidly (viz 10.5).				
10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit				
Vyhnout se otevřenému ohni a teplotám nad bod tání (viz 9.1). Jako prevence navlhnutí se vyhněte expozici atmosférickým vlivům (viz 7.2). Zabraňte styku s nekompatibilními materiály (viz 10.5)				
10.5 Neslučitelné materiály				
Zabraňte styku s nekompatibilními materiály jako: redukční činidla, silné kyseliny a zásady, práškové kovy, oxidy kovů, organické hořlavé látky (sláma, seno, piliny, oleje, maziva, atd.).				
10.6 Nebezpečné produkty rozkladu				
Toxické oxidy dusíku a amoniak (čpavek) při hoření.				
ODDÍL 11: Toxikologické informace				
11.1 Informace o toxikologických účincích				
a) akutní toxicita	Název látky	Způsob expozice	Druhy	Výsledek
	Dusičnan amonný	Ústní	Krysa	LD ₅₀ : 2950 mg/kg
		Kožní	Krysa	LD ₅₀ : 5000 mg/kg
Vdechnutí		Krysa	LD ₅₀ : 88,8 mg/l	
b) žíravost/dráždivost pro kůži		Nezpůsobuje vážné podráždění kůže		
c) vážné poškození očí / podráždění očí		Způsobuje podráždění očí		
d) senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže		Žádné senzibilizující účinky nejsou známy. Není klasifikována.		
e) mutagenita v zárodečných buňkách		Nejsou důkazy genotoxicity. Není klasifikována.		
f) karcinogenita		Nejsou důkazy karcinogenity. Není klasifikována.		
g) toxicita pro reprodukci		Nejsou důkazy toxicity pro reprodukci. Není klasifikována.		
h) toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice		Není klasifikována		

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011

i) toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice		Není klasifikována	
j) nebezpečnost při vdechnutí		Není klasifikována	
ODDÍL 12: Ekologické informace			
12.1 Toxicita			
Akutní (krátkodobá) toxicita	Název látky Dusičnan amonný (100%)	Test Ryba	Výsledek LC ₅₀ (48 h): 447 mg/l
		Vodní bezobratlí	EC ₅₀ (48 h): 447 mg/l
Toxicita pro řasy a vodní rostliny	Název látky Dusičnan draselný (100%)	Test řasy	Výsledek EC ₅₀ : 1700 mg/l
		Název látky Dusičnan sodný (100%)	Test Vodní mikroorganismy
Toxicita pro vodní mikroorganismy	Název látky Dusičnan sodný (100%)		Výsledek EC ₅₀ : 1000 mg/l EC ₅₀ : 180 mg/l
12.2 Perzistence a rozložitelnost			
V souladu s článkem 2 přílohy VII nařízení REACH se posouzení rozložitelnosti u dusičnanu amonného jako anorganické látky nemusí testovat.			
12.3 Bioakumulační potenciál			
Látka nemá žádné bioakumulační vlastnosti.			
12.4 Mobilita v půdě			
Vzhledem k fyzikálním a chemickým vlastnostem má dusičnan amonný vysokou mobilitu v půdě.			
12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB			
Látka nesplňuje kritéria pro zařazení mezi látky PBT nebo vPvB podle přílohy XIII Nařízení (EC) 1907/2006.			
12.6 Jiné nepříznivé účinky			
žádné			
13. ODDÍL 13: Pokyny pro odstraňování			
13.1 Metody nakládání s odpady			
Nakládání s odpady	Odpad musí být likvidován v souladu s místní legislativou. Nevypouštějte do kanalizace. Použijte jako hnojivo nebo zlikvidujte bezpečným způsobem.		
Nakládání s obaly	Prázdné kontejnery (kód odpadu 15 01 02 - Plastové obaly dle Katalogu odpadů) mohou být opětovně použity nebo musí být likvidovány a recyklovány odbornými firmami		
Kód odpadu	02 01 09		
Zvláštní opatření	Viz sekce 7		
14. ODDÍL 14: Informace pro přepravu			
14.1 Číslo UN:	2067		
14.2 Příslušný název UN pro zásilku:	Hnojiva obsahující dusičnan amonný		
14.3 Třída nebezpečnosti pro přepravu:	 5.1		
14.4 Obalová skupina:	III.		
14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí	Není relevantní		
ODDÍL 15: Informace o předpisech			
15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi			

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011

NAŘÍZENÍ EVRÓPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, autorizaci a omezování chemických látek (REACH);
 NAŘÍZENÍ EVRÓPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně, doplnění a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně a doplnění nařízení (ES) č. 1907/2006;
 NAŘÍZENÍ KOMISE (EÚ) č. 453/2010, kterým se mění a doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, autorizaci a omezování chemikálií (REACH);
 V souladu s českou národní legislativou v oblasti bezpečnosti práce
 V souladu s českou národní legislativou v oblasti ochrany zdraví (ochrana proti karcinogenním a mutagenním účinkům na zdraví)
 V souladu s českou národní legislativou v oblasti likvidace odpadů
 V souladu s českou národní legislativou v oblasti balení a označování látek
 V souladu s českou národní legislativou v oblasti chemických látek a směsí

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

Společnost Zakłady Azotowe „PULAWY“ S. A. zpracovala posouzení chemické bezpečnosti pro dusičnan amonný.

ODDÍL 16: Další informace

Plné znění R/S (H/P) vět:

R8: Dotek s hořlavým materiálem může způsobit požár

R36: Dráždí oči

H272: Může zesílit požár; oxidant.

H319: Způsobuje vážné podráždění očí.

P210: Chraňte před teplem/jiskrami/otevřeným plamenem/horkými povrchy. – Zákaz kouření.

P221: Proveďte preventivní opatření proti smíchání s hořlavými materiály.

P280: Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle/obličejový štít.

P305 + P351 + P338: PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.

P337 + P313: Přetrvává-li podráždění očí: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.

Použité zkratky:

DNEL (derived no-effect level): Odvozená úroveň, při které nedochází k nepříznivým účinkům

PNEC (predicted no-effect concentration): Odhad koncentrace, při které nedochází k nepříznivým účinkům

 LC_x : Letální koncentrace x %, LC_x představuje koncentraci zkoušené/testované látky, která způsobí během uvedené doby x% letalitu

 LD_x : Letální dávka x %, LD_x představuje dávku zkoušené/testované látky, která způsobí během uvedené doby x % letalitu

PBT: perzistentní, bioakumulativní a toxické látky

vPvB: vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní látky

Osoby, které zachází s látkou, by měly být pravidelně školeny na bezpečnou manipulaci a skladování a také na zásady správné pracovní hygieny a bezpečnost práce. Řidiči, kteří zajišťují transport látky, by měli být odborně proškoleni na požadavky ADR.

Informace poskytnuté v tomto bezpečnostním listu jsou správné dle našich nejlepších vědomostí, informací a víře k datu publikování. Poskytnuté informace jsou určeny pouze jako návod k bezpečnému zacházení, používání, zpracování, skladování, přepravě, likvidaci a distribuci a nejsou zamýšleny jako záruka kvalitativních specifikací. Informace se vztahují pouze k specificky určenému materiálu a nemusí být platné, pokud je materiál používán v kombinaci s jiným materiálem, pokud není přesně uvedeno v textu.

Tento bezpečnostní list je překladem z anglického originálu společnosti Zakłady Azotowe „PULAWY“ S. A. a vychází z informací a dat uvedených v originálu.

Osoba zodpovědná za překlad: Ing. Ivo Konderla, AGROFERT HOLDING, a. s., ivo.konderla@agrofert.cz

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011
Přílohy:

- Scénář expozice 1: Výroba látky zahrnující bezpečné zacházení, skladování a kontrolu kvality.
 Scénář expozice 2: Průmyslové a profesionální využívání dusičnanu amonného pro tvorbu směsí, jako meziprodukt nebo jako látku pro konečné využití.
 Scénář expozice 3: Konečný uživatel – použití hnojiva obsahující dusičnan amonný nebo použití zápalek/ohňostrojů obsahujících dusičnan amonný.

Příloha č. 1: Scénář expozice 1
VÝROBA LÁTKY ZAHHRNUJÍCÍ BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ, SKLADOVÁNÍ A KONTROLU KVALITY
1. Oblast použití (SU):

SU 8/9 – výroba chemických látek

2. Kategorie procesů (PROC):

PROC 1: Použití v rámci uzavřeného výrobního procesu, expozice nepravděpodobná.

PROC 2: Použití v rámci nepřetržitého uzavřeného výrobního procesu s příležitostně kontrolovanou expozicí (např. odběr vzorků).

PROC 3: Použití v rámci uzavřeného dávkového výrobního procesu (syntéza nebo formulace).

PROC 8a: Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nespecializovaných zařízeních.

PROC 8b: Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních.

PROC 9: Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování).

PROC 14: Výroba přípravků* nebo předmětů tabletováním, kompresí, vytlačováním, peletizací.

PROC 15: Použití jako laboratorního reagentu.

3. Kategorie chemických výrobků (PC)

Není relevantní

4. Kategorie uvolňování do životního prostředí

ERC 1: Výroba látek

5. Zahrnuté procesy, úkony a činnosti

Výroba látky (zahrnující: bezpečné zacházení, nakládku/vykládku a skladování, kontrola kvality (vzorkování, testování), plnění, dávkování, údržbářské práce, úklid, atd.) v uzavřeném kontinuálním režimu. Výše zmíněné úkony a činnosti jsou prováděny především ve vnitřních prostorách v prostředí průmyslové výroby.

6. Vlastnosti výrobku

Skupenství látky/produktu	Pevný
Těkavost látky/produktu	Malá
Koncentrace látky v produktu	Není relevantní

7. Použité množství

> 2,8 tun/den; > 1000 tun/rok pro jedno místo

8. Frekvence a trvání použití/expozice

Expozice pracovníků: > 4 hodiny/den

Frekvence expozice pracovníků: ≤ 240 dní/rok

9. Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům

Důsledně uzavřený pracovní proces, čímž veškeré operace jsou prováděny v uzavřeném automatizovaném technologickém zařízení. Celková ventilace je silně doporučena.

10. Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví

Ochrana očí	Ochranné brýle těsně přiléhající k obličejí (EN 166)
Ochrana kůže a těla	Úplný ochranný oděv odolný proti chemikáliím
Ochrana rukou	Ochranné rukavice (EN 374)
Ochrana dýchacích cest	V případě vysoké koncentrace prachu používejte respirátor

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011

Jiné doporučené prostředky ochrany	Zaveďte integrovaný systém hodnocení rizik.
11. Frekvence a trvání uvolňování do životního prostředí	
V tomto případě nebylo relevantní hodnocení provedeno.	
12. Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy	
Scénář expozice je striktně vztažen na všechny úkony a činnosti, které jsou prováděny v uzavřeném kontinuálním režimu. Tím pádem je únik nepravděpodobný a občasné malé úniky jsou plně kontrolovány. Veškerá technologická zařízení mají platnou certifikaci a jsou pravidelně kontrolovány a udržovány, aby se zamezilo nekontrolovanému úniku látky.	
13. Podmínky a opatření související s obecními čističkami odpadních vod	
Průtok ČOV	2000 m ³ /den (výchozí hodnota)
Průtok přijímající řeky	≥ 18000 m ³ /den (výchozí hodnota)
Účinnost ČOV	cca 95%
14. Podmínky a opatření související s nakládání s odpady	
Kal z čištění vody musí být sbírán jako odpad	
15. Odhad expozice	
V tomto případě nebylo relevantní hodnocení provedeno. Je ovšem k dispozici přezkum kvality.	

Příloha č. 2: Scénář expozice 2

PRŮMYSLOVÉ A PROFESIONÁLNÍ VYUŽÍVÁNÍ DUSIČNANU AMONNÉHO PRO TVORBU SMĚSÍ, JAKO MEZIPRODUKT NEBO JAKO LÁTKU PRO KONEČNÉ VYUŽITÍ	
1. Oblast použití (SU):	
SU 3 – Průmyslová použití: použití látek v nesmíšené formě nebo v přípravcích, v průmyslových zařízeních	
SU 10 – Formulace [směšování] přípravků a/nebo jejich nové balení (kromě slitin)	
SU 22 – Profesionální použití: veřejná sféra (administrativa, školství, zábavní průmysl, služby, řemeslníci)	
2. Kategorie procesů (PROC):	
PROC 1: Použití v rámci uzavřeného výrobního procesu, expozice nepravděpodobná.	
PROC 2: Použití v rámci nepřetržitého uzavřeného výrobního procesu s příležitostně kontrolovanou expozicí (např. odběr vzorků).	
PROC 3: Použití v rámci uzavřeného dávkového výrobního procesu (syntéza nebo formulace).	
PROC 5: Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků/směsí a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 8a: Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nesespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b: Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních.	
PROC 9: Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování).	
PROC 11: Neprůmyslové nástřikové techniky.	
PROC 13: Úprava předmětů máčením a poléváním.	
PROC 15: Použití jako laboratorního reagentu.	
PROC 19: Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití POO.	
3. Kategorie chemických výrobků (PC)	
PC 1: Lepidla, těsnící prostředky	
PC 11: Výbušniny	
PC 12: Hnojiva	
PC 19: Meziprodukty	
PC 37: Přípravky pro úpravu vody	

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011
4. Kategorie uvolňování do životního prostředí

ERC 2: Formulace přípravků/směsí

ERC 6a: Průmyslové použití, při němž dochází k výrobě další látky (použití meziproduktů)

ERC 8b: Velmi rozšířené používání reaktivních látek v otevřených systémech ve vnitřních prostorách.

ERC 8e: Velmi rozšířené použití reaktivních látek v otevřených systémech ve venkovních prostorách.

5. Zahrnuté procesy, úkony a činnosti

Scénář expozice je striktně vztažen na všechny úkony a činnosti s dusičnanem amonným jako látky ke konečnému využití, meziproduktu nebo jako suroviny pro výrobu směsí. Ve většině případů, kdy je dusičnan amonný využíván průmyslově, jsou veškeré zpracovatelské procesy prováděny v uzavřeném systému a zmíněné operace mohou být kontinuální nebo diskontinuální. Technologické zařízení obsahující dusičnan amonný může být umístěno uvnitř nebo venku v závislosti na velikosti, vykládka a nakládka se ovšem ve většině případů uskutečňuje venku. Většina průmyslových operací je prováděna automaticky, některé úkony a činnosti (např. odebírání vzorků nebo údržba) musí být prováděny manuálně.

Typické úkony a činnosti pro profesionální využívání: manipulace, nakládka/vykládka, plnění, dávkování, míchání nebo aplikace přípravků/směsí s dusičnanem amonným, např. hnojiva (i v kapalně podobě)

6. Vlastnosti výrobku

Skupenství látky/produktu	Pevný
Těkavost látky/produktu	Malá
Koncentrace látky v produktu	≥ 25%

7. Použité množství

> 2,8 tun/den; > 1000 tun/rok pro jedno místo

8. Frekvence a trvání použití/expozice

Expozice pracovníků: > 4 hodiny/den

Frekvence expozice pracovníků: ≤ 240 dní/rok

9. Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům

Expozice pracovníků dusičnanu amonnému je většinou zanedbatelná, protože většina operací je řízena dálkově. Ovšem v případě, kdy je potřeba vykonávat úkony/činnosti charakteristické možností expozice látky, musí pracovníci nezbytně používat veškeré ochranné pracovní pomůcky zmíněné níže. Vedle opatření technické kontroly (např. ventilace) by měly být pravidelně monitorovány expoziční limity, a pokud by byly překročeny, musí být přijaty dodatečná opatření řízení rizik. Celková ventilace je silně doporučena.

10. Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví

Ochrana očí	Ochranné brýle těsně přiléhající k obličejí (EN 166)
Ochrana kůže a těla	Úplný ochranný oděv odolný proti chemikáliím
Ochrana rukou	Ochranné rukavice (EN 374)
Ochrana dýchacích cest	V případě vysoké koncentrace prachu používejte respirátor
Jiné doporučené prostředky ochrany	Zaved'te integrovaný systém hodnocení rizik.

11. Frekvence a trvání uvolňování do životního prostředí

V tomto případě nebylo relevantní hodnocení provedeno.

12. Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Scénář expozice je striktně vztažen na všechny úkony a činnosti, které jsou prováděny v uzavřeném režimu. Tím pádem je únik nepravděpodobný a občasné malé úniky jsou plně kontrolovány. Veškerá technologická zařízení mají platnou certifikaci a jsou pravidelně kontrolovány a udržovány, aby se zamezilo nekontrolovanému úniku látky.

V Případě aplikace dusičnanu amonného jako hnojiva je uvolnění látky úmyslné a je považováno jako kontrolovaná operace.

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006
Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N
revize: 6
datum vydání: 14. 05. 2008
datum revize: 28. 07. 2011

13. Podmínky a opatření související s obecními čistíčkami odpadních vod	
Průtok ČOV	2000 m ³ /den (výchozí hodnota)
Průtok přijímající řeky	≥ 18000 m ³ /den (výchozí hodnota)
Účinnost ČOV	cca 95%
Další informace	Pokud není doporučeno biologické ošetření vody na ČOV před vypuštěním do životního prostředí.
14. Podmínky a opatření související s nakládání s odpady	
Kal z čištění vody musí být sbírán jako odpad	
15. Odhad expozice	
V tomto případě nebylo relevantní hodnocení provedeno. Je ovšem k dispozici přezkum kvality.	

Příloha č. 3: Scénář expozice 3

KONEČNÝ UŽIVATEL – POUŽITÍ HNOJIVA OBSAHUJÍCÍ DUSIČNAN AMONNÝ NEBO POUŽITÍ ZÁPALK/ OHŇOSTROJŮ OBSAHUJÍCÍCH DUSIČNAN AMONNÝ.	
1. Oblast použití (SU):	
SU 21 – Spotřebitelská použití: soukromé domácnosti (= široká veřejnost = spotřebitelé)	
2. Kategorie procesů (PROC):	
Není relevantní	
3. Kategorie chemických výrobků (PC)	
PC 11: Výbušniny PC 12: Hnojiva	
4. Kategorie uvolňování do životního prostředí	
ERC 8b: Velmi rozšířené používání reaktivních látek v otevřených systémech ve vnitřních prostorech. ERC 8e: Velmi rozšířené použití reaktivních látek v otevřených systémech ve venkovních prostorech. ERC 10a: Velmi rozšířené použití předmětů a materiálů s dlouhou životností a nízkou hodnotou uvolňování látky ve venkovních prostorech	
5. Zahrnuté procesy, úkony a činnosti	
Scénář expozice je striktně vztahen na všechny úkony a činnosti s dusičnanem amonným vykonávanými uživateli. Uživatelé především používají dusičnan amonný jako hnojivo v zemědělství nebo používají zápalky/ohňostroje obsahující dusičnan amonný. Používání uživateli je charakterizováno jako úmyslné a kontrolované uvolnění dusičnanu amonného. Tato použití dusičnanu amonného jsou uskutečňovány ve vnitřních nebo venkovních prostorech podle situace.	
6. Vlastnosti výrobku	
Skupenství látky/produktu	Pevný
Těkavost látky/produktu	Malá
Koncentrace látky v produktu	Není relevantní
7. Použité množství	
Není relevantní	
8. Frekvence a trvání použití/expozice	
Všeobecně periodická expozice Expozice pracovníků: > 4 hodiny/den	
9. Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům	
Pokud je dusičnan amonný aplikován ve vnitřních prostorech, pak se doporučuje ventilace. Pokud je riziko přímého kontaktu s látkou, pak je nutné používání ochranných pracovních prostředků uvedených níže.	
10. Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví	
Ochrana očí	Ochranné brýle těsně přiléhající k obličeji
Ochrana kůže a těla	Ochranný oděv

BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení ES 1907/2006**Název výrobku: DUSIČNAN AMONNÝ 34N****revize: 6****datum vydání: 14. 05. 2008****datum revize: 28. 07. 2011**

Ochrana rukou	Ochranné rukavice
Ochrana dýchacích cest	V případě vysoké koncentrace prachu používejte respirátor
11. Frekvence a trvání uvolňování do životního prostředí	
V tomto případě nebylo relevantní hodnocení provedeno.	
12. Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy	
Aplikace dusičnanu amonného uživateli, zejména použití jako hnojivo, je charakterizováno jako úmyslné a kontrolované uvolnění látky. Tím pádem není považováno jako riziko pro životní prostředí.	
13. Podmínky a opatření související s obecními čistíčkami odpadních vod	
Průtok ČOV	2000 m ³ /den (výchozí hodnota)
Průtok přijímající řeky	≥ 18000 m ³ /den (výchozí hodnota)
Účinnost ČOV	cca 95%
14. Podmínky a opatření související s nakládání s odpady	
Není relevantní	
15. Odhad expozice	
V tomto případě nebylo relevantní hodnocení provedeno. Je ovšem k dispozici přezkum kvality.	